

Oroszországi Föderáció: kormányhatározat a tudományos- műszaki tájékoztatási rendszerről

Az Oroszországi Föderáció kormánya 1997. július 24-én egy tizenkét pontos határozatot hozott a tudományos-műszaki tájékoztatás országos (állami) rendszeréről. E határozat – valószínűleg még sokszor idézett – száma: 950.

Az *első* határozati pont leszögezi: a tudományos-műszaki tájékoztatás országos rendszerébe beletartoznak – tekintet nélkül tulajdonformájukra és ágazati hovatartozásukra – mindazok a tudományos-műszaki könyvtárak és jogi személynek minősülő szervezetek, amelyek a tudományos-műszaki információ gyűjtésére és feldolgozására szakosodnak, illetve amelyek a magukra vállalt rendszerbeli kötelezettségek figyelembevételével együttműködnek egymással.

A rendszer célja – mondja a *második* pont, hogy az országos információvagyton megfelelően formálódhassék, lehetővé váljék hatékony használata, integráns része legyen az információs világtériségnek, valamint hogy hozzájáruljon az információtermelés és -szolgáltatás piacának kialakulásához.

A rendszeren belül – derül ki a határozat *harmadik* pontjából – az alábbi hierarchia érvényesül:

- szövetségi szintű információs szervezetek és tudományos-műszaki könyvtárak,
- ágazati szintű információs szervezetek és tudományos-műszaki könyvtárak,
- regionális szintű információs szervezetek és tudományos-műszaki könyvtárak.

Mindegyik szint a hozzá tartozó információállományokért, adatbázisokért és adatbankokért, gyarapításukért, karbantartásukért és használatukért felelős.

A határozat legerjedelmesebb pontja a *negyedik*, minthogy keretében történik meg a szövetségi szintű információs szervezetek és tudományos-műszaki könyvtárak információgyűjtő és -szolgáltató körének kodifikálása. Határozatunk 22 ilyen meglehetősen átfogó gyűjtő- és szolgáltató kört ismer. E pont értelmezése szerint a védelmi, a természettudományi, az egészségügyi, a mezőgazdasági, a környezeti, az állatorvosi, a társadalomtudományi, a földtani információ is tudományos-műszakinak minősül a „virtigli” ipari-termelési

információn, és az általában vele együtt emlegetett kutatási-fejlesztési, szabadalmi, mérésügyi stb. információn kívül.

Az országos tudományos-műszaki szakirodalmi központi katalógus vezetését a határozat *ötödik* pontja a GPNTB-re bizza. A *hatodik* pont az ágazati, a *hetedik* pedig a regionális szintű tevékenységet körvonalazza. Mindkettőt részint a szövetségi szint információvagytonának igénybevétele és szükség szerinti „átcsomagolása”, részint pedig a szövetségi szintű információvagyton gyarapítása jellemzi.

A *nyolcadik* pont költségvetési fenntartást, és a szövetségi parlament által megszavazott egyéb támogatást ígér a rendszer szövetségi szintjének, miközben – a *kilencedik* pont tanúsága alapján – helye van a fizetett szolgáltatásoknak is. Az ingyenes szolgáltatások körét a szövetségi törvényhozás határozza meg. A határozat *10.* pontjából megtudjuk: a rendszerrel kapcsolatos kutatómunka (és finanszírozása) az 1996-tól 2000-ig tartó szövetségi terv keretében kap helyet. E tervezet címe: *A tudományos és műszaki fejlesztés országos jelentőségű fejlesztési irányainak prioritásaival kapcsolatos kutatások és munkálatok.* A *11.* pont követelménye: információs tevékenységet és szolgáltatásokat csak a vonatkozó szabványok betartásával szabad üzni, illetve létrehozni.

Végül: a *12.* pont a rendszer koordinálásának vonatkozásában foglal állást, amikor e feladatot az Oroszországi Föderáció Tudományos és Technológiai Minisztériumára bizza. A tárca mellé tanácsadó testületet is rendel, amelynek határozatait a Tudományos és Technológiai Minisztérium hajtja végre. (Az nincs benne e meghagyásban, hogy a szóban forgó végrehajtás kötelező-e vagy csak lehetőség szerinti.)

/Položenie o gosudarstvennoj sisteme naučno-tehničeskoj informacii. = Naučnye i tehničeskie biblioteki, 1. ser. 12. sz. 1997. p. 5–10.

Ua.: Naučno-tehničeskaâ Informaciâ, 1. ser. 11. sz. 1997. p. 24–25./

(Futala Tibor)